

Sygn. akt IV CNP 34/11

POSTANOWIENIE

Dnia 5 sierpnia 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie ze skargi pozwanej

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku

Sądu Rejonowego

z dnia 30 grudnia 2009 r.,

w sprawie z powództwa Przedsiębiorstwa Handlowo - Usługowego O. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w E.

przeciwko H. C. – S.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 5 sierpnia 2011 r.,

odrzuca skargę.

Uzasadnienie

Pozwana, H. C. – S. wniosła skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego z dnia 30 grudnia 2009 r., zasądającego od niej na rzecz Przedsiębiorstwa Handlowo – Usługowego O. Sp. z o.o. w E. kwotę 5.669,96 zł.

Przedmiotem sporu była zapłata za remont samochodu, wykonany na podstawie umowy zawartej przez PHU O. z mężem pozwanej. Pojazd stanowił majątek wspólny pozwanej i jej męża, który zmarł nie zapłaciwszy rachunku za naprawę. Pozwana uznała swój dług w oświadczeniu z dnia 7 sierpnia 2009 r. i – prosząc o umorzenie długu - wyjaśniła, że z powodu ciężkiej sytuacji finansowej nie jest w stanie go spłacić. Fakt sporządzenia oświadczenia pozwana przyznała w toku postępowania. Sąd Rejonowy w oparciu o powyższe ustalenia zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 5.669,96 zł, nadając w tym zakresie swojemu orzeczeniu rygor natychmiastowej wykonalności. Zasądził także od pozwanej koszty procesu. Apelacja pozwanej od tego wyroku została odrzucona postanowieniem z dnia 18 marca 2010 r. jako spóźniona.

Skargę o stwierdzenie niezgodności tego wyroku z prawem pozwana oparła na podstawie naruszenia prawa materialnego – art. 1012 k.c. i art. 1020 k.c. – poprzez błędne przyjęcie, że pozwana nabyła spadek po zmarłym mężu, podczas gdy odrzuciła ten spadek w dniu 27 czerwca 2009 r. Powołała także podstawę naruszenia przepisów postępowania zarzucając błędną wykładnię art. 213 § 3 k.p.c.

Skarżąca wniosła o stwierdzenie niezgodności z prawem wyroku Sądu Rejonowego i zasądzenie kosztów postępowania. Wyjaśniła, że wzruszenie orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 424¹ k.p.c., skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia przysługuje - co do zasady - od prawomocnego wyroku sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, gdy przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego

orzeczenia w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe. W wyjątkowych wypadkach - gdy niezgodność z prawem wynika z naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego lub konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela – skarga przysługuje także od prawomocnego wyroku sądu pierwszej lub drugiej instancji, jeżeli strona nie skorzystała z przysługujących jej środków prawnych, chyba że jest możliwa zmiana lub uchylenie orzeczenia w drodze innych przysługujących stronie środków prawnych. Ponieważ w rozpatrywanym wypadku przedmiotem zaskarżenia jest wyrok sądu pierwszej instancji, którego strona nie zaskarżyła skutecznie, ponieważ apelację od tego wyroku wniosła po terminie, dopuszczalność skargi uzależniona jest od kumulatywnego spełnienia dwóch przesłanek: istnienia wyjątkowego wypadku oraz występowania niezgodności z prawem o kwalifikowanym charakterze, wynikającej z naruszenia podstawowych zasad porządku prawnego lub konstytucyjnych wolności albo praw człowieka i obywatela (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 lutego 2006 r., I CNP 4/06, OSNC 2006, nr 6, poz. 113). Wyjątkowy wypadek oraz kwalifikowany charakter naruszeń, o których mowa w art. 424¹ § 2 k.p.c., należy jednak skonkretyzować i uprawdopodobnić w skardze. Obowiązek taki wynika z treści art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2008 r., I CNP 21/08, nie publ.). Tymczasem w skardze pozwanej brak jakiegokolwiek uzasadnienia wyjaśniającego, dlaczego wypadek pozwanej podpada pod regulację zawartą w art. 424¹ § 2 k.p.c.

Nie jest to jedyna usterka wniesionej skargi. Skarżąca nie dochowała także wynikającego z art. 424⁵ § 1 pkt 3 k.p.c. obowiązku wskazania w skardze przepisu, z którym zaskarżony wyrok jest niezgodny, mimo że jest to odrębny, samodzielny i konieczny element skargi, który nie może być utożsamiany z przytoczeniem podstaw, na których skarga została oparta (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 2007 r., IV CNP 123/07, Lex nr 492166). Nie jest bowiem wykluczone, że nie będą to przepisy tożsame, a jeśli nawet tożsamość zachodzi – z uwagi na obowiązek przewidziany w powołanym przepisie – skarżący winien tę okoliczność przedstawić wyjaśnić. Inaczej skarga pozbawiona będzie jednego z niezbędnych elementów konstrukcyjnych.

Wreszcie skarga pozwanej nie sprostала także wymaganiu wynikającemu z art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c. Przepis ten obliguje do uprawdopodobnienia, że przez wydanie orzeczenia, którego skarga ta dotyczy, wyrządzona została szkoda. Warunek ten jest spełniony jedynie wówczas, gdy strona skarżąca złoży oświadczenie, że szkoda w jej majątku nastąpiła i wskaże rodzaj oraz rozmiar tej szkody, a ponadto powoła lub przedstawi dowody lub inne środki uwiarygodniające jej twierdzenie (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2005 r., I CNP 19/05, nie publ., postanowienia tego Sądu z dnia 23 września 2005 r., III CNP 5/05, nie publ.; z dnia 11 sierpnia 2005 r., III CNP 4/05, OSNC z 2006 r., nr 1, poz. 16, z 15 lutego 2006 r., IV CNP 7/05, nie publ.). Skarga pozwanej H. C. – S. takich twierdzeń, informacji i dowodów nie powołuje.

W konsekwencji skarga pozwanej nie spełnia ustawowych wymagań konstrukcyjnych, co uzasadnia jej odrzucenie na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c.